

**Stanowisko nr 1/21**  
**Zespołu roboczego ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego**  
**działającego w ramach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie**  
**mazowieckim**  
**z dnia 21 września 2021 r.**  
**w sprawie gospodarki odpadami komunalnymi w województwie mazowieckim**

Zespół roboczy ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego, będący ciałem pomocniczym Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim, działając na podstawie uchwały nr 3/17 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie powołania Zespołu roboczego ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego<sup>1</sup>, a także § 4 ust. 6 oraz § 4 ust. 10-14 Regulaminu Zespołu roboczego ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego działającego w ramach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim stanowiącego załącznik do uchwały nr 1/21 Zespołu roboczego ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego z dnia 28 lipca 2021 r., po przeprowadzonej dyskusji na temat gospodarki odpadami komunalnymi w województwie mazowieckim z uwzględnieniem gospodarki w obiegu zamkniętym w aspekcie prawnym, ekonomicznym i organizacyjnym apeluje o:

- **Zwiększenie odpowiedzialności producentów w sektorze gospodarki odpadami poprzez jak najszybsze wprowadzenie ROP (rozszerzonej odpowiedzialności producenta).**

Zespół roboczy ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego ocenia, że należy uporządkować i usprawnić obecny system gospodarki odpadami w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz zapewnienia racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych między innymi poprzez zwiększenie odpowiedzialności producentów za wytwarzane opakowania. W związku z powyższym rekomenduje podjęcie działań mających na celu zwiększenie udziału opakowań nadających się do recyklingu w ogólnej masie opakowań oraz ponowne ich wykorzystanie, a także dążenia do ograniczenia masy opakowań wprowadzanych na rynek (np. nie opakowywanie produktu w kilka rodzajów opakowań różnego typu np. karton i folia). Oceniamy, że wprowadzenie tego mechanizmu przyczyni się do zmniejszenia masy odpadów opakowaniowych wprowadzanych na rynek, a tym samym ograniczenia ich powstawania. Zapobieganie powstawaniu odpadów jest najbardziej skutecznym sposobem zmniejszenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko. W Polsce obecnie producenci opakowań, np. firmy produkujące kosmetyki, produkty spożywcze czy środki czystości nie ponoszą pełnej odpowiedzialności finansowej za wprowadzanie na rynek opakowań, w tym opakowań tworzyw sztucznych. Stawki opłat w tym zakresie są niskie, a koszt późniejszego gospodarowania odpadami spada na gminy i ich mieszkańców. W Polsce koszty zagospodarowania odpadów, np. butelek plastikowych pokrywają mieszkańcy, natomiast w Niemczech czy Austrii – producenci odpadów, czyli koncerny. Niezbędne jest więc wprowadzenie odpowiednich mechanizmów motywujących producentów do ograniczenia masy opakowań wprowadzanych na rynek.

- **Wsparcie rozwoju procesu recyklingu, który jest niezbędnym elementem budowania gospodarki cyrkulacyjnej w Europie.**

Szybki wzrost konsumpcji sprawia, że masa odpadów wytwarzanych gwałtownie wzrasta i powstaje problem z ich magazynowaniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem. Zastępując surowce naturalne – wtórnymi, realizowane będą założenia zasobooszczędnej gospodarki niskoemisyjnej, wspierającej zrównoważony rozwój kraju. Do tego potrzebna jest nowoczesna infrastruktura do zagospodarowania odpadów. Zespół roboczy ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego zauważa, że bez nowoczesnych instalacji do recyklingu i wsparcia finansowego dla nich nie będzie możliwości wytworzenia surowca wtórnego kosztowo i jakościowo zbliżonego do surowca pierwotnego, który

<sup>1</sup> Zmienionej uchwałą nr 4/17 z dnia 6 października 2017 r., uchwałą nr 2/18 z dnia 15 maja 2018 r., uchwałą nr 3/18 z dnia 14 czerwca 2018 r., uchwałą nr 6/18 z dnia 2 sierpnia 2018 r., uchwałą nr 1/19 z dnia 4 marca 2019 r., uchwałą nr 9/20 z dnia 29 czerwca 2020 r. oraz uchwałą nr 5/21 z dnia 21 kwietnia 2021 r.

będzie konkurencyjny  
na rynku.

- **Zmianę zasad naliczania i wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.**

Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów w znacznej mierze ponoszą gospodarstwa domowe, a opłaty w ostatnim czasie drastycznie wzrosły stając się poważnym obciążeniem finansowym. Aktualnie, wysokość opłat za wyprodukowane przez gospodarstwa domowe odpady, ustala rada gminy, przyjmując jedno z kryteriów określone ustawą, tj. liczbę mieszkańców gospodarstwa domowego, powierzchnię nieruchomości czy zużycie wody. W statystkach uwzględniane są ilości odpadów liczone w m<sup>3</sup> lub kilogramach, w zależności od ich rodzaju. Niezrozumiałym jest zatem zapis dotyczący przeliczania ilości wyprodukowanych odpadów w gospodarstwie domowym nie związanych z ich ilością. Do takich należy ilość zużytej wody, wielkość nieruchomości lub liczba osób w gospodarstwie domowym.

- **Stworzenie gminom jak najlepszych warunków prawnych pozwalających na realizację zadań ustawowych.**

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce spoczywa na gminach, które niestety mają ograniczoną możliwość samodzielnej działalności w tym zakresie. W ocenie Zespołu roboczego ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego doprowadziło to do likwidacji wielu gminnych instalacji do gromadzenia i przetwarzania odpadów, jak również monopolizacji tego sektora, co oczywiście przełożyło się na wzrost cen ich odbioru. Duże, silne firmy opanowały rynek gospodarki odpadami i w obecnym czasie dyktują warunki finansowe gminom. Zespół roboczy ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego widzi konieczność podjęcia działań prawnych zmierzających do usprawnienia systemu gospodarki odpadami oraz rozwiązania problemu drastycznie wzrastających opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

- **Zatrzymanie nielegalnego importu odpadów.**

Zespół roboczy ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego zwraca uwagę na proceder związany z nielegalnym transportem odpadów z zagranicy i częstymi pożarami miejsc, na których są one magazynowane. Na podstawie przepisów krajowych, do Polski możliwy jest przywóz wyłącznie odpadów przeznaczonych do odzysku – głównie surowców wtórnych wykorzystywanych w produkcji. W innych sytuacjach jest to działalność nielegalna, której należy przeciwdziałać, aby nie dopuścić do niewłaściwego ich zagospodarowania (porzucania, podpalania), stanowiącego zagrożenie dla życia ludzkiego i środowiska.

W związku z powyższym, Zespół roboczy ds. gospodarki, pracy i rozwoju regionalnego działający w ramach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim rekomenduje Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim przyjęcie stanowiska i następnie skierowanie go do rozpatrzenia:

1. Ministrowi Klimatu i Środowiska;
2. Przewodniczącemu Rady Dialogu Społecznego.

Przewodniczący  
Zespołu roboczego ds. gospodarki,  
pracy i rozwoju regionalnego

Waldemar Dubiński